

"העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל אביב, רחוב גורדון 3, פלסון 243386. תאריך: 136 • מען מכרקי: "עולמפרס" • מודפס ב"רפוס החדש" בע"מ, תל אביב, רחוב בר אבירור • הפצה: "גד" בע"מ • גלויות: "צינקוגרפיה כספי בע"מ" • העורך הראשי: אורי אבנרי • המוציא לאור: העולם הזה בע"מ.

קרא ירי

טירור הוא כמו הריון. כשם שאשה אינה יכולה להיות במצב של חצי הריון, כך לא ניתן להיות טירוריסט למחצה. אלה מסוג המצבים עליהם ניתן לומר: "אראו! או שכן או שלא!" לא ייתכן מצב של מתן לגיטימציה לטירור סלקטיבי. ברגע בו מוצא שד הטירור מתוך הבקבוק, כאשר נשלפות מטרת נעלות ככל שהיו — המצדיקות אמצעים, כלל האמצעים, נופלים כל הטייגים והגדרות. אי אפשר להוציא את שד הטירור לחופשות קצרות ותחת פיקוח. כאשר נשלף הפסק ומוסר המחסום הראשוני, קשה מאוד לעצור את ההשתוללות הדימונית. הפצצה שהונחה בשבוע בפתח ביתה של בעלת הטרור בדיעות אחרונות, סילבי קשת, היא דוגמה מובהקת לכך. זהו מעשה שפל, פחדני וניקלה, הראוי לכל

סילבי קשת בדירתה אחרי הפיצוץ אין חצי הריון

צורת ביטוי של גינוי וסלידה. לא רק משום שהוא מהווה התנקשות באחת מאושיות החברה הדמוקרטית: חופש ההתבטאות, אלא מפני שהוא סימפטום של חברה חולה. שהאלימות הפיזית מקבלת בה הכשר אידיאולוגי. יכול אדם לשאול את עצמו: מה טעם בגינוי פשע מתועב, שאין צורך בראיות לשיפוטו? ממילא אין מבצעיו מסוג זה מצפים להודות ולשבחים. הגינוי הסומבי, החריף והרחב ביותר דרוש לא כדי שבמצע הפשע יכזב על חטא. וישלחו מכתב חרטה והתנצלות מלוח פרחים לסילבי קשת. הוא חיוני כדי לטהר אווירה, כדי להוקיע כל שימוש באלימות ולהרחיק את הדוגלים בה כמוקצים מחמת מיאוס.

במדינה בה רבים וטובים, ממורי הדור ועד שומרי המוסר המקצועיים, נותנים הכשר פומבי לפעולת אלימות פוליטית מסוג מיבצע ההתנחלות בשטחים ושימוש בכוח כנגד צה"ל, קשה מאוד להציב סכר לשטף הטירור. הדרך מהנאת חיילים ועד שימוש בנשק, בהפחדה ובפצצות כנגד ריבנים פוליטיים ורעיוניים, היא קצרה מאוד. עיתון נקי, יותר מכל מוסד אחר במדינה, היה במשך שנים רבות קורבן לטירור אליים. פצצות, הכאות, חטיפה והצתה, הם סימני דרך במאבקו של העולם הזה לחופש הביטוי. לא פונקנו אחריהם בהכנות הודעות, גינוי הפשעים או אפילו השתתפות בצערי. להיפך, היו שינוי להצדיק, אפילו מעל בימת הכנסת, את מבצעי הפשעים, טענו כי עיתון זה ראוי לצורת תגובה מעין זו. כאשר תבענו גינוי פומבי ציבורי של מבצעי הפשעים נגדנו, לא היה זה מתוך רחמים עצמיים. התרענו או שהעדר גינוי כללי כזה יוביל בהכרח להפניית נשק הטירור גם כלפי אחרים, ולהשתרשותו כשיטת תגובה לגיטימית בנוף הפוליטי בישראל.

סילבי קשת ויחבנסתה, במשך שנות עבודתה במערכת זו, מיספר פעמים בטרומה של התנקשות אלימה. למרות זאת לא זכור לי שום מאמר גינוי שכתבה בעקבות ההצתה הודונית במשרדי מערכת העולם הזה לפני שלוש שנים. היא לא היתה יוצאת דופן בכך. ביקור הניחומים היחיד לו זכינו אז, ודאי לא במקרה, היה של מרכזי ("מנטש") צרפתי.

עובדה זו וכן העובדה שהעולם הזה נימנה על מבקריה החריפים ביותר של העיתונאית סילבי קשת, אינם גורעים כמלוא נימה מעוצמת ההודעות, ההסתייגות והתייעוב שאנו חשים כלפי מבצעי הפשע. שהניחו את הפצצה ליד דלת דירתה של סילבי, בשעתו, לפני שלוש שנים, כאשר תקפנו בצורה חריפה את דרך כתיבתה של סילבי קשת, האשימו אותנו ב"אלימות עיתונאית". עשינו זאת משום שזה היה סוג הנשק בו חזרה סילבי קשת עצמה להילחם בנו. הטענה כי אין הבדל בין ביקורת לבין ביקורת אלמות אסור שתתקבל בהכרה חרבותית שאימצה לעצמה את הכלל, שהמילים, הידיעות והרעיונות, הם נשק ה"תקפה וההגנה היחיד שלה במישור הפוליטי-ציבורי.

תמונה

מכתבים

ידד טוב ירושלים

יש גבול גם לזילזול ולעזות המצח. הר סארקוס שלכם בהדבקת הביטוי "ילד טוב ירושלים" לראש ממשלת ישראל יצחק רבין (העולם הזה 1939) עבר את גבול הטעם הטוב. סוף-סוף רבין, תחשבו עליו מה שתחשבו, הוא ראש ממשלה. להוסיף לו כיפה מצויירת לראש, דומה לאנטי שמים, המציירים זקנים על תמונת יהודי. עזרא אורגד, ירושלים

● הכיפה על ראשו של רבין בתמונת השער לא היתה ציור ולא פוטומונטאז. אם הקורא אורגד מפקפק בכך, הוא יכול לראות את התמונה המקורית של רבין חובש הכיפה במערכת. על אפכם ועל המתכם חזרה המפד"ל לממשלה. אולי תסיקו מכך את המסקנה

מכתב השבוע

דיוקנו של "גיבור"

מאמרו של אורי אבנרי יריקה בפרצוף (העולם הזה 1937) היה מאלף מאוד. בייחוד הקטע הדרן ב"גיבור העממי" מאיר הר-ציון. אין זה רק מהיום שהוא איננו מכיר בגבולות ישראל ולמעשה החל בזה עוד בתקופת פעולות התגמול. השערוריה הגדולה בה היה "ילד הפלא" מעורב, ומשום מה נשארה ללא תגובה בי זמני, היתה השחיטה של הבדואים מעבר לגבול, לאחר שאחותו שושנה נרצחה. ה"נורא שבמעשה הזה היתה העובדה שהוא עשה זאת כניקמת-דם כאילו אותם בדואים פרצו לביתו והרגו את אחותו. העובדה שהיא חצתה את הגבול מרצונה הטוב ונהרגה מעבר לגבול, לא שינתה דבר. בגבורותו של הר-ציון כי רבה, החליט לשחוט את אותם בדואים שניקרו בדרכו, ואשר לא הוכח כי הם היו אחראים למותה של אחותו.

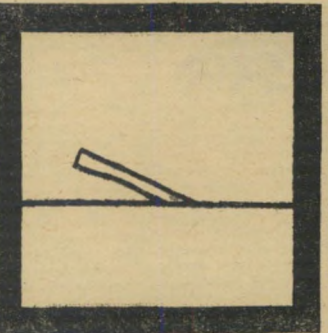
הר-ציון נהנה או ממש כמו היום, מ"חסינות מיוחדת, בה החל משה דיין, ש"ראה בו את ילד טיפוחיו, איש אינו מטיל ספק באומץ-ליבו של מאיר הר-ציון, כאשר הוטלו עליו משימות צבאיות. אולם מזה ועד רצח ברם קר של אורחים חסימי-משע, עוד רחוקה הדרך. העובדה שהר-ציון לא שילם בעד מעשהו זה אינה אומרת שידן נקיות. במדינה מתוקנת היה הר-ציון מ"עמד למישפט ומואשם ברצח, אך אצלנו עוד זכה להתילה ולהרצה מצד מפקדיו וחבריו. איזו גבורה! איזה הבדל יש מבחינה מסורתית בינו לבין החבלנים, החוצים את גבול ישראל לרצוח אנשים חסימי-משע? לא פלא הוא שהר-ציון מוצא עצמו עכשיו בראש המתנחלים, החוצים שוב גבולות אסורים, ואך פרט קטן הוא עברו שהפעם אין הוא במדי צה"ל. לאותו "גיבור צה"ל" היתה עוד החוצפה להרים יד על חיילי צה"ל, ולנהוג בשטח כאילו היה זה בתוך החווה שלו! אם להוסיף שבהתנחלות הקודמת היה אריק שרון, מרו ורבו של הר-ציון, אחד ממארגני הפעולה הבלתי-יחוקית, ומשה דיין בשיתקו המוחה אישר למעשה פעור לה מעין זו, הרי ששוב צצה לפנינו ה"שלישייה הנחמדה דיין-רון-הר-ציון, ש"ציפצפה" או על גבולות והוראות ועושה זאת גם היום. אולי הגיע הזמן להסביר לאותו הר-ציון שעם כל זכויותיו בעבר, אין לו כל זכות להפטר חוקים במדינת ישראל ולהפריע לצה"ל הממלא את תפקידו. אולי יהיה קושי לשומרי-החוק לזהות את רוב המתנחלים, שהם ברובם אורחים זרים לגבול. אך זהוהו של "הגיבור העממי" הרי ידועה לכל. מדוע לא יינקטו צעדים להענשתו?

ברכה רוידד הוי, סאן פרנציסקו, ארצות-הברית

● פרט מאלף לגבי זהותו של הקורא לוי, דרור לוי, אף הוא לא הכיר בגבולות. בשנת 1956, בחיותו בן 19 וחילל ביהודית צנחנים, צצה באחת מחופשותיו את הגבול בין ישראל וירדן, ע"מנת לערוך סיוור בסלע אדום. בדרכו חזרה לגבול ישראל הוא נורה ונהרג בדיוק כמו שושנה הר-ציון, אחותו של מאיר הר-ציון.

קשקשת 1940

הפעל את דימויך ונסה למצוא לציור שלמטה כותרת מתאימה. אשר תסביר מה אתה רואה בו. הצעות לכותרות יש לשלוח לפי הכתובת: "קשקשת", ת.ד. 136, תל-אביב. ההגדרות הקולעות ביותר תפורסמה, ובעליהן יוכו בכרטיס כניסה זוגי לקלנוע דרייב אין בתל-אביב, קול-נועה-מכוניות היחיד בישראל.

קשקשת 1938

- לוא הפירמידות שבגינה — היו נמצאות בפיוה.
- כריש בוגר בניסיון לאונס קטיר נה במעלה הנהר.
- א. כ"א אהרון, ישעיהו 14, בני ברק גילויטינה אבסטרקטית.
- מיכיל אריאל, הרב קוק 27, רכסים שלב א' של פתיחת העלת-סור אץ: שש מפרשיות.
- נירה לבוא, רחוב אחחה, כרכור שני אנשי קרקלוקס-קלאן אור"בים לכושיו.
- יעקב עמיהוד, חיפה

השבוע ב"דרייב אין"

- בשעה 5.15 "פמטיבל פום וג'רי"
- בשעה 7.15 "השוער מתחתן"
- בשעה 9.45 "השוחר"

כי אין מתחשבים בדעת מיעוט מבוטל, וכי במדינה דמוקרטית הרוב הוא הקובע. מיכאל גרבר, תל-אביב

...הטענה כי החזרת המפד"ל לממשלה היא בבחינת הרע במיעוט, כדי לשמש מחסום נגד הפושט שמכין משה דיין ל"ממשלתו של רבין, היא אקט מובהק של טיזור השרק. אחרי שתירוף מסוקפק זה הצליח פעם אחת, לא תהיה כל מניעה להשתמש בו עוד ועוד. כל מעשה נבלה שתעשה מעתה הממשלה יוצדק בנימוק "אתם רוצים לעזור לדיין?" אנשי מחנה-השלום נפלו במלכות של עצמם. אחרי שנופפו כל השנים בדחליל של דיין, מנופפים אותו עתה חזרה לעברם. אני חווה כי לא רחוק היום וממשלת רבין תנקוט בצעדים טוטאליטאריים, כדי "לחסום את עליית הפאשיזם לדיין". זילבר, גבעתיים

Zeifa, 9.10.74

La deana ki la novar vakxas bu uyas paruxi man la dor ha qodan cejan zedosa, Hifney macecef bare mir qadan eel Leon Hodana m nacaty b qovec marat Itallie. Rojin bo ki lo: raq ha dvanot hen yeanot; ella gas ha minnuv.

B kvod ravv,

M. Avinor